

Digitaliseret af / Digitised by

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
THE ROYAL LIBRARY

København / Copenhagen

Titel: Hvad er arbejdernes ret?

Ophav:

Ressourcetype:

Ressourcetype:

Oprindelsesdato: [1926]

Emne:Partiprogram, partiprogrammer, program

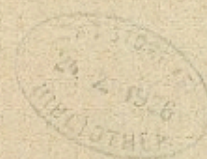
Opstilling: DA-småtryk. Politik 8

Relateret:

Relateret:

Copyright: Det Kongelige Bibliotek

Ret 1926

HVAD ER ARBEJDERNES RET?

Af Dr. phil. Axel Dam.

Enhver Arbejder vil sikkert forstaa, at naar Arbejdet er Kilden til al Rigdom, saa burde Følgen heraf være den, at alle de, der arbejder, blev saa rige, at de kunde sørge for sig selv og deres Familie, ikke blot saa længe de arbejder, men ogsaa, naar Arbejdsevnen ophører paa Grund af Sygdom eller Alderdom. Kan de ikke det, er deres Arbejdsløn for lav.

Den naturlige Tilstand er, at enhver lever af sit eget Arbejde, ikke af andres. Men Arbejdslønnen kan aldrig blive høj nok, saa længe Arbejderen ikke har fri Adgang til at arbejde for egen Regning, men er nødt til at sælge selve sin Arbejdskraft til Kapitalen, der ikke altid har Brug for al den Arbejdskraft, der tilbyder sig, og derfor kan tvinge Lønnen ned og lade Skarer gaa arbejdsløse.

Arbejdsløshed.

Ufrivillig Arbejdsløshed er altid noget *kunstigt*; for der er altid Arbejde nok at udføre, og der er aldrig Overproduktion af Varer, maaske nok af en enkelt bestemt Slags Vare, men aldrig af alle Varer. Det er blot Købeevnen, der mangler hos Folk. Det kan man se deraf, at hvis Varerne ikke kostede Penge, skulde Lagrene nok snart blive tomte af Folk, som gerne vil have Varerne og har Brug for dem.

Naar Folk er arbejdsløse og ingen Penge har at købe Livsfornødheder for, vilde det naturlige være, at de selv tilvirkede Livsfornødheder; men det kan de ikke, fordi Arbejdet i Virkeligheden ikke er den *eneste* Kilde til Velstand; der kræves ogsaa Arbejdsplads og Raastoffer, med andre Ord: *Jord*. Derfor bunder det saakaldte sociale Spørgsmaal i Jordspørgsmaalet.

Saa længe Naturgoderne, Jorden og Raastofferne, er i private Kapitalisters Besiddelse, bliver Arbejdet en Vare, der lejes af Kapitalen, som skummer Fløden af Udbyttet, medens det burde være omvendt. Det burde være Arbejdet, der høstede Hovedudbyttet og kun betalte Leje af Kapitalen og af Arbejdspladsen, af Jorden og dens Raastoffer, som vi alle har lige god Ret til og derfor alle burde dele Renteværdien af. Men det vil de private Monopolindehavere ikke gaa ind paa; for de véd, at de i deres Monopol paa Naturgoderne har et Aktiv, der giver et stadigt voksende Pengeudbytte, der hviler som en Skat paa det arbejdende Samfund.

Social Lovgivning.

For at beholde deres uretmæssige Gevinst vil de hellere ved Almissee love lappe paa de værste Følger af Arbejdsløshed og Fattigdom. Derfor gaar baade Højre og Venstre med til den sociale Lovgivning, der i Virkeligheden er en Haan mod Arbejderne.

Man kan — for Arbejdernes Vedkommende — udmærket godt forstaa, at den, der sulter, først og fremmest raaber paa Brød og ikke vil lade sig afspise med Planer om et fremtidigt retfærdigere Samfund, der sætter Arbejdet i Højsædet og gør Kapitalen og Jorden til dets Tjener i Stedet for dets Herre. Derfor tror Arbejderne, at de Politikere, der vil yde dem direkte og øjeblikkelig Statshjælp, er deres sande Venner. Meningen er vel ogsaa god nok, men den er kortsynet og lokker dem til at sælge deres Fødselsret til Jordens Rigdomskilder for en Ret Linser.

Saa længe Adgangen til Arbejdet, d. v. s. til Avlsjorden og til Minerne og til Gruberne, ikke staar aaben paa lige Vilkaar for alle, d. v. s. for enhver, der af sit Arbejdsudbytte vil svare Lejeværdien af Arbejdsbetingelserne som Vederlag til det øvrige Samfund, hvis Fælles-eje de er, saa længe vil alle andre Bestræbelser for at hæve Arbejderstanden til bedre og navnlig til sikrere Kaar, være Galgenfrist.

Lønforhøjelser.

Endog Lønforhøjelser — hvad enten de erobres gennem Strejker eller paa anden Maade — vil kun være Galgenfrist. Kapitalisterne er ikke saa forfærdelig bange for Lønforhøjelser; de lægger dem jo blot over paa Varernes Fabrikationspris, hvorefter alle Mellemandlere beregner sig Avance af denne Lønforhøjelse, saa at Arbejderne som Forbrugere kommer til at betale mere i Varefordyrelse, end Lønforhøjelsen beløber sig til.

Det eneste, der sætter en Grænse for denne Lønforhøjelse, er Hensynet til Udlandets Konkurrence, som man derfor søger at værne sig imod ved at kræve Toldbeskyttelse eller Importforbud. Og her mødes Højfinansens med den kortsynede Del af Arbejderstanden, der kun vurderer Lønnens Størrelse efter Papirkronernes Antal og ikke efter Pengenes Købeevne eller Varernes Pris.

Vi er inde i en Svikmølle, der stadig fordyrer Produktionen, saa kun faa har Raad til at købe de Varer, de ønsker; i Stedet for at gøre Produktionen saa billig, at alle kan forsyne sig efter deres Behov.

Skat.

De enorme Skatter, som den sociale Lovgivning kræver, hviler som en Byrde, der naturligvis af dem, der skal udrede den, væltes over paa de Varer, ved hvis Salg de skal tjene Pengene til at betale Skatten med. Altsaa bliver det atter Forbrugerne, og det vil nærmest sige den store Arbejderbefolkning, der kommer til selv at betale Almisselovgivningen, selv om Skatten *tilsyneladende* mest udredes af de velhavende.

Paa den Maade kommer man ikke Kapitalen eller Kapitalismen til

Livs. Den véd altid at hytte sig og vælte alle Produktionsomkostninger over paa Produktet. Det er Øjenforblændelse, naar man tror, at Indtægtsbeskatning paa de store Forretningsdrivende rammer deres Privatforbrug. Den fordyrer kun Driftsomkostningerne, idet den gaar over paa næste Aars Regnskab som en Udgiftspost, der skal dækkes gennem forhøjede Varepriser.

Nu kunde man jo sige, at hvis dette, som jeg her har fremsat, er rigtigt, nemlig at det er Arbejderne selv og ikke de store »Skatteydere«, der kommer til at betale de dyre sociale Forsørgelseslove, saa er der jo ikke noget at indvende imod dem. Det synes jo baade rimeligt og retfærdigt, at ethvert Gode betales netop af dem, der nyder godt af det.

Men for det første er det jo ikke saadan, at enhver faar i Forhold til, hvad han har maattet bøde. Systemet straffer jo de dygtige og præmierer de dovne.

For det andet er det en yderst uøkonomisk Omvej, naar man lader de »humane« Forsørgelsesforanstaltninger gaa gennem Statens eller det offentliges Administration, som kræver en Stab af Funktionærer.

Told.

Det er endnu dyrere at lade Staten indkassere Pengene dertil, hvad enten det sker gennem Toldere og andre Posekiggere eller gennem private Forretningsfolk.

Tolden er nemlig selv blevet ligefrem en Vare, der af Staten sælges til Importøren, som saa med mange Procents Avance igen sælger den til en Storhandlende, der atter med Tillæg af Avance sælger den til Detailhandleren, til hvem saa Forbrugeren maa betale ikke blot Varens Pris med Tillæg af Skatten, men med Tillæg af alle Mellemlæggernes sammenlagte Procenter af baade Varens og Toldens Beløb. Hertil kommer saa Statens direkte Udgifter til Opretholdelsen af Toldvæsenet ogsaa paa de Steder, hvor de indkasserede Toldskatter ikke engang kan dække Udgifterne til deres Indkassering.

Det nuværende System.

Hele Systemet er det fuldkomneste Vanvid rent økonomisk set, ganske bortset fra, at det moralsk set er simpelt Tyveri, som vilde blive straffet med Forbedringshus, hvis det ikke netop var Staten selv, der bedrev det.

Hvorfor skal Staten overhovedet være Mellemand i et saa privat Anliggende som, hvorledes man vil betrygge sin Alderdom eller sikre sig mod daarlige Tider. Den kan jo ikke give noget til den ene uden at tage fra den anden, altsaa ved Tyveri.

Det eneste, som kunde retfærdiggøre, at Staten tager noget fra en Borger for at være human med det overfor andre, er det, at han ikke besidder det med Rette, men har revet det til sig ved Udbytning af andre, ved Underbydelse af deres Arbejde.

I saa Fald skulde man imidlertid ikke nøjes med at tage kraftig

Skat af det, men gaa til Urettens Rod og fjerne den Aarsag, der sætter ham i Stand til at berige sig paa andres Bekostning.

Grundskyld.

Denne Aarsag er ene og alene Jordmonopolet, Privatspekulationen med Naturgoderne og slet ikke den Kapital, som blot er opsparet Arbejdsfortjeneste. Kapitalen som saadan kan aldrig gøre Arbejderen nogen Fortræd, naar den ikke var i Stand til at gøre Jordmonopolet til Privatbesiddelse.

Kapital kan Arbejderne selv skabe saa meget det skal være; ja, det er altid Arbejdet, det legemlige og det aandelige i Forening, der skaber Kapitalen.

Men Jord eller Raastoffer kan Arbejdet ikke *skabe*. Giv Arbejderen Ret over Jorden, d. v. s. gør hver Borger i Landet til Medejer af Fædrelandets Jord, til Rentenyder af den (gennem Indførelse af Grundskyld), saa behøver han ingen Almisser, ingen Beskatning af sine Medmenesker, ingen »sociale« Love for at sikre sin Tilværelse; han kan *selv* gøre det.

Retsforbundet vil,

at den, der arbejder, skal have det fulde Udbytte af sit Arbejde

og kræver derfor

Grundskyld, Frihandel samt Afskaffelse af alle Skatter, saavel direkte som indirekte.

Danmarks Retsforbund

arbejder i Overensstemmelse med de i foranstaaende Artikel framsatte Synspunkter. — Hvis De ønsker at vide mere om de her i Korthed behandlede Spørgsmaal, navnlig Grundskyld, skriv da efter nærmere Oplysninger om Retsforbundets Arbejde til nedenstaaende Adresse, hvorfra Bøger og Skrifter desangaaende kan rekvireres. (Bogliste sendes gratis paa Forlangende.)

Sekretær Edgar Høier,
Rosenvængets Hovedvej 6, Kbhvn. Ø.
Telef. Øbro 6508 (Kl. 5—7).

Lad os høre op med at raabe paa særlige Rettigheder for Arbejderne. - Arbejderne trænger ikke til særlige Rettigheder.

Head vi kæmper for, er lige Ret for alle Mennesker. (Henry George.)

„Det frie Blad“

er et uafhængigt retspolitisk Ugeblad, hvori alle Tidens brændende sociale Spørgsmaal drøftes. — Det udkommer hver Uge med 16 & 12 Sider og koster

Kr. 2,50 Kvartalet.

Redaktør: Fru Signe Bjørner,
Strandøer 6, Kbhvn. Tlf. Ryvang 2267.

For oplysninger om ophavsret og brugerrettigheder, se venligst www.kb.dk

For information on copyright and user rights, please consult www.kb.dk